

**Примірний перелік питань для співбесіди з української мови
для вступників на основі повної загальної середньої освіти
(II класів)**

1. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
2. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти.
3. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Спільний рід.
4. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах.
5. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини.
6. Відмінки іменників.
7. Особливості вживання та написання відмінкових форм.
8. Невідмінювані іменники в українській мові.
9. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.
10. Вживання великої букви у власних назвах.
11. Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
12. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні.
13. Ступені порівняння прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення.
14. Написання складних прикметників.
15. Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
16. Групи числівників за будовою: прості й складені.
17. Типи відмінювання кількісних числівників.
18. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання.
19. Узгодження числівників з іменниками.
20. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
21. Розряди займенників за значенням.
22. Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
23. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
24. Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
25. Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням.
26. Прийменник як службова частина мови.
27. Сполучник як службова частина мови.
28. Частка як службова частина мови.
29. Вигук як частина мови.
30. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису.
31. Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення.
32. Просте двоскладне речення.
33. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена.
34. Складне речення. Ознаки складного речення.

35. Складносурядне речення. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення.

35. Складнопідрядне речення, його будова.

36. Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень.

37. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.

38. Пряма й непряма мова.

39. Заміна прямої мови непрямою.

40. Різновиди прямої мови.

41. Поняття про стилі української мови.

42. Основні ознаки та функції офіційно-ділового стилю.

43. Основні ознаки та функції художнього стилю.

44. Слово і його лексичне значення.

45. Пряме і переносне значення слова.

46. Омоніми. Види омонімів.

47. Антоніми.

48. Синоніми. Види синонімів.

49. Пароніми.

50. Лексика української мови за походженням.

51. Українська лексика зі стилістичного погляду.

52. Склад української лексики з погляду сфер уживання.

53. Лексика усного мовлення.

54. Лексика наукового стилю.

55. Діалектна лексика.

56. Лексичне значення слова. Багатозначність слів.

57. Активна і пасивна лексика.

58. Фразеологія. Фразеологізми. Джерела фразеологізмів.

59. Роль фразеологізмів для увиразнення мовлення (прислів'я, приказки, крилаті вирази, стійкі народні порівняння, побажання, каламбури).

60. Вимови голосних звуків [e], [и], [o].

61. Вимови приголосних звуків.

62. Уподібнення, спрощення, подовження приголосних.

63. Вимова і написання слів з апострофом.

64. Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови(звук, буква).

65. Голосні і приголосні звуки.

66. Приголосні тверді і м'які.

67. Дзвінки і глухі приголосні.

68. Позначення звуків мовлення на письмі.

69. Алфавіт.

70. Звукове значення букв Я, Ю, Є, Ї, Щ.

71. Склад. Складоподіл.

72. Наголос, наголошенні й ненаголошені склади.

73. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків.

74. Основні випадки чергування у-в, і-й.
75. Морфемна будова слова. Типи морфем.
76. Написання префіксів.
77. Написання суфіксів.
78. Основні способи словотвору (морфологічні та неморфологічні).
79. Основа у змінюваних словах. Назвіть приклади.
80. Закінчення (флексія) змінюваного слова.

Практична частина

1. Провідмініяйте числівники: тисяча, три, шістнадцять.
2. Поставте розділові знаки при прямій мові.
На уроці вчитель каже Хто задачу цю розв'яже?
3. Визначте вид односкладного речення: Тебе завжди підтримуватимуть вдома.
4. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).
Рано (1) на світанні в полі,(2)десь між (3) рядами високих курганів, на (4) вибитому тьмою ніг і копит шляху, почувся (5) глухий шум.
А. іменник
Б. прикметник
В. займенник
Г. дієприкметник (форма дієслова)
Д. прислівник
Е. прийменник
5. Назвіть іменники, які мають лише форму множини:
ворота, родовище, граблі, щирість, окуляри, прибуток, джинси, селянство, шляхта, срібло, пектораль, вечорниці, парфуми.
6. Назвіть власні назви, які треба писати в лапках:
село Світязь, банк Аваль, повість Зачарована Десна, цукерки Ромашка, дівчина Марійка, Київський політехнічний університет, мережа Інстаграм, енциклопедія Вікіпедія.
7. Назвіть дієприслівник: гравши, тягнучи, розпечений, лежачи, іскряться, працювати, забувши, нашвидкуруч, завітчано.
8. Відредагуйте подані словосполучення:
приймати участь, моя автобіографія, невірний номер, преїскурант цін, кидатися в очі.
9. Визначте, до якої частини мови належать дані слова: у, для, з-за, через, без, до, з, із, під, над.

10. Від поданих прикметників утворіть вищий і найвищий ступені порівняння: голий, темний, дрібнесенький, тонкий, низький, білий, кароокий, буйний, лисий, довгий, дзвінкий, кремовий, малий, далекий, відповідальний, пустий, веселий, старий, гнідий, вигідний.

11. Позначте флексію у поданих словах:

парта, парти, парті, партою, (на) парті(відмінкові форми однини);

парти, парт, партам, парти, партами, (на) партах(відмінкові форми множини).

12. Морфемний аналіз слів: невтомно, вчитель, ганьба, дослухати.

13. Запишіть слова у фонетичній транскрипції: змія, шістсот, яма, насіння, синиця, сім'я, щедрувати.

14. Заповніть пропуски апострофом (при потребі).

Р_ясно, солов_їний, пір...я, кур...єр, Лук...яненко, під...юдити, роз...юшити, р...юмсати, кр...юк, р_юкзак, Г...юго, духм_яний, цв...ях, торф...яний, плем_я.

15. Утворіть від поданих іменників прикметники та запишіть їх.

Агент, піст, комендант, солдат, честь, користь, пристрасть, радість, швидкість, жалість, захист, турист, тиждень.

16. Заповніть пропуски у словах.

В...ликий, д...ржу, кл...котіти, н...су, тр...мати, зел...нь, руч...нька, малес...нький, гр...міти, тр...вога, кр...шити, тр...мати, гус...ня.

17. Заповніть пропуски в словах. Із поданими словами складіть речення.

Д...щовий, р...зумний, г...рячий, б...гатий, п...ганий, овоч...вий, житт...вий, гай...вий, груш...вий.

18. Заповніть пропуски у словах. Правопис слів поясніть.

Ш...колад, дж...мпер, міш...ч...к, увеч...рі, пш...ничний, нар...чена, ущ...лина, щ...знути, ч...рниця, сторож...вий, приниж...ння, ч...сати, ч...хол, ч...рнетка, ч...біток, ч...рпак, поч...рк.

19. Заповніть пропуски потрібними префіксами.

...шити, ...писати, ...фокусувати, ...будити, ...різати, ...молотити, ...приймати, ...колотити, ...цементувати, ...росити;

...тривожити, ...межний, ...зоряний, ...змістовний, ...білетний, ...квітнути, ...брати, ...карно, ...слати, ...мити;

...вести, ...порошило, ...вітати, ...тихий, ...дивний, ...йти, ...вокзальний, ...довгий, ...дивний, ...морський.

20. За допомогою суфіксів утворіть прикметники, поясніть їх правопис.

Свекруха, дуб, срібло, школа, дерево, вовна, хата, правда, сестра, книжка, сонце, зірка, орел, сон, вчора, батько.